

Helvi Taisto

*Elämäni
Polkuja*

Elämäni Polkuja

HELVI TAISTO

Elämäni Polkuja

© 2012 **Helvi Taisto**

Taitto & päälllys: BoD – Books on Demand GmbH

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-286-098-9

Muistokirjoitus:

Helvi Taisto (s. 1910, k. 1993) oli minun mummoni. Muistan, kerran kun kävelimme Mellunmäen metsätietä rakenteilla olevalle kodillemme Länsimäessä. Minulla ja mummolla oli eväät mukana. Helvi käveli reippaita askelia, enkä minä meinannut pysyä hänen tahdissaan. Olin tuolloin 6-vuotias. Helvi oli hyvin hoikka, ja hänellä oli hiukset aina siististi taaksepäin kammattuina nyttyrällä. Helvi opetti minulle lauluja omasta lapsuudestaan (esim. *Kun minä olin pikkuinen poika*). Hän kertoi minulle jännittäviä tositarinoita, joihin kuului esim. paha äitipuoli. Helvi opetti minulle virkkausta, ja syötäväksi hän tarjosi minulle voileipiä ja juotavaksi mustaherukkamehua. Vähän isompana tyttönä istuin Helvin kotona hänen 70-luvun kirkkaanpunaisella villakangassohvallaan Helsingin Kontulassa. Silloin keskustelimme senhetkisestä elämänmenosta, esim. ulkomaanmatkoista, jotka kiinnostivat meitä molempia. Meidän viimeinen tapaamisemme oli v. 1993 Marian sairaalassa, jossa mummoni elämä päättyi. Minä olin tuolloin 19-vuotias.

Vasta vuosia myöhemmin, vuonna 2001, ollessani 28-vuotias sain Kaarina Miirokselta, Helvin tyttäreltä, erään lyijykynällä kirjoitetun vihkosen. Kaarina oli kirjoittanut tähän vihkoseen Helvi Taiston elämäkerran *Elämäni Polkuja* Helvin sitä hänelle kertoessa. Helvi oli aikaisemmin pettynyt erääseen vieraaseen kirjoittajaan, joka oli muunnellut hänen kertomuksiaan.

Minä aloitin tämän minulle erityisen kiinnostavan kirjan kirjoitustyöt Malesiassa Kuala Lumpurissa vuonna 2001. Kirjoitustyöni päättyivät Arabiemiirikuntien liitossa Dubaissa vuonna 2009. Minä toivonkin nyt vuonna 2012, 38-vuotiaana kolmen lapsen äitinä, että minun lapseni oppivat tämän kirjan luettuaan palan omasta historiastaan ja iso-mummostaan.

Rakkaudella,
Helvi Taiston muistoa kunnioittaen

Tuuli Taisto-Kermoury
Helvin lapsenlapsi

Lukijalle:

*R*yhdyin kirjoittamaan elämäni eri vaiheista sillä tarkoituksella, että seuraavat sukupolvet voisivat lukea, minkälainen se maailma oli, jossa elin, ja millaista elämäni oli varsinkin lapsuuteni ja nuoruuteni aikoina. Olen tutkinut sukuni juuria ja haastatellut henkilöitä, jotka tunsivat perheeni ennen syntymääni. Itse en olisi pystynyt tätä kirjoittamaan, eikä vieras olisi osannut muokata tarinaani minun sanomakseni. Avuksi lupautui tyttärenti Kaarina Miros. Minä sanelin, ja hän muotoili sanomani kirjaksi. Kirjasta saattaa löytyä virheitä ja puutteellisuuksia, mutta näin olen asiat kokenut.

Helvi Taisto

Helvin ryijy "Ruska"

I

*I*säni Aaretti Heinonen syntyi vuonna 1867 Hämeessä, Iso-Äinään kylässä, Kirja-nimisessä talossa. Valtionarkistossa talon nimi mainitaan Kirjolana. Myöhemmin kotitalon peri Aatu-veli, jolloin muut lapset joutuivat muuttamaan kukin tahoilleen. Isä muutti Helsinkiin. Äitini Johanna Loviisa Heinonen, os. Nuuttinen, syntyi vuonna 1869 Pohjois-Karjalassa, Kontiolahden kylässä. Aikanaan talo annettiin veljelle, ja näin myös äiti joutui jättämään lapsuudenkotinsa. Äitini muutti Helsinkiin, missä hän tutustui isääni. Heidät vihittiin vuonna 1898.

Molemmat vanhempani olivat ahkeria ja taitavia käsistään. Isä ryhtyi rakennusmieheksi ja äiti opetteli ompelijan ammatin. Yhdessä he säästivät rahaa päästäkseen muuttamaan takaisin maaseudulle. Heille syntyi kuusi lasta. Vanhin veljeni Uno syntyi v. 1898, vanhin sisareni Martta v. 1901. Nuorempi veljeni Vilho syntyi v.1903, ja nuoremmat sisareni Tyne v. 1905 ja Kerttu v. 1907. Pari vuotta myöhemmin perhe muutti Hämeeseen ja perusti kodin Vääkseen, missä minä perheen nuorimpana synnyin v. 1910 ja sain nimekseni Helvi Loviisa.

Kotimme oli suurelle perheelle kovin ahdas käsittäen vain keittiön ja pienen kammarin, mutta muutaman vuoden kuluttua isä pystyi säästöillään ostamaan Kurhilasta pienen maatilan. Tila sijaitsi Viitamäki- ja Nuijamäki-nimisten mäkien välissä. Se oli saanut nimensä Viitamäen

mukaan. Ensimmäiset omakohtaiset muistikuvani alkoivat tästä kodista. Olin silloin vasta kolmevuotias, joten muistan siitäkin kovin vähän. Harmaassa pitkänomaisessa rakennuksessa oli tupa ja kamari, pihapiirissä navetta ja sauna. Vähän sivummalla metsän reunassa oli riihi. Pihalla oli toinenkin jo käytöstä poistettu sauna, jonka suojissa majailivat lemmikkikanimme. Parhaiten tästä kodista muistan tuvan suuren leivinuunin, jossa äiti karjalaisten ruokien taitajana valmisti herkullisia aterioita. Lähtemättömästi muistiini on jäänyt myös pihalla ollut aitaus ja sitä hallinnut vihainen sika. Satuun nimittäin kerran istahtamaan aitauksen vieressä olleisiin kottikärryihin, jolloin sika yllättäen pääsi karkuun. Ellei Vilho-veli tuolloin olisi huomannut vaarallista tilannetta, olisin kenties joutunut kokemaan hyvinkin kovia.

Varhaislapsuudessaan Vilho olikin minulle sisaruksista läheisin. Ikäerostamme huolimatta hän usein kuljetti minua mukanaan. Joskus hän kyllä teetti minulla kepposiakin, mutta yleensä ne olivat ihan viattomia. Minulla oli kepposten kustannuksella monia hauskoja hetkiä. Äidin muistan hoikkana ja sievänä. Vaikka hän joutui yksin tekemään kaikki kotityöt, oli hän kauniisti pukeutunut ja hiukset siististi nutturalla. Isä puolestaan oli hyvä seuramies, jolla oli paljon ystäviä. Kylälle lähtiessään hänkin aina siistiytyi ja vaihtoi päälleen puhtaat vaatteet. Useita vuosia kaupungissa asuneina he molemmat poikkesivat muista kyläläisistä. Myöhemmin muutimme takaisin Vääksyyn. Jälkeenpäin sain tietää muuton syyn. Isä oli lupautunut takaajaksi jollekin tuttavalleen, eikä tämä ollut selviytynyt veloistaan. Tästä johtuen isä oli joutunut maksomieheksi. Hän joutui myymään kotimme, että sai velat maksetuksi. Itse en muista muutosta juuri mitään. Koska vanhempani elivät säästäväisesti, emme joutuneet kuitenkaan kovin suuriin vaikeuksiin. Pian pääsimme muuttamaan takaisin entiseen kotiimme, ja elämämme normalisoitui entisiin uomiinsa.

Talomme sijaitsi lähellä luonnonkaunista Vääksyn kanavaa. Kamarissa, joka oli kahdesta huoneesta suurempi. Huoneessa oli kalusteina kaksi

Helvi Taiston Elämäni Polkuja kirja vie lukijan kipeihin lapsuuden muistoihin, pula- ja sota-aikaan, eläkevuosiin ja tekstiilitaiteeseen.

- Olin orpo, köyhä ja huonosti puettu lapsi aikana, jolloin ihanne oli vaalea, lihava ja punaposkinen. Minä olin laiha, mustahiuksinen ja kalpea. Kukaan ei välittänyt ellen käyttäytynyt häiritsevästi.
- Kun ajattelen elämänkaartani, ihmettelen usein onko se voinut päättyä näin hyvin.

ISBN: 978-952-286-098-9

www.bod.fi

